

125 Г. ОТ РОЖДЕНИЕТО НА ПРОФ. БОЯН ПЕНЕВ (27.04.1882 - 25.06.1927) – ДОПИСЕН ЧЛЕН НА БАН

Из дневника на Боян Пенев

7 август 1904

Физическата смърт е нещо неминуемо, нещо твърде обикновено и естествено за нашия органически живот. Истинската, трагичната смърт за човека е отнемането на свободата му, поробването на волята му. В стремежа си към красивото, смелото, непостижимото той се мъчи да извоюва и запази своята свобода...

17 септември 1905

Аз ненавиждам ония, които крещат от възторг и жестикулират при изгледа на някой красив пейзаж или пред някое произведение на изкуството. Аз не вярвам, че такива хора са способни изобщо да чувстват дълбоко красотата. Дълбокото и благородно чувство е всякога мълчаливо.

23 ноември 1906

Човек трябва да бъде искрен във всяко свое дело... Всеки мощен творец е преди всичко искрен, верен на себе си, защото е напълно индивидуален в своето творчество. Той

възпроизвежда само онова, с което живее, което е елемент от неговия вътрешен мир, отражение на неговата индивидуалност... Когато той престане да бъде искрен, престава да бъде и творческа натура.

9 март 1907

Човечеството не може да живее без религиозно чувство. Религиозните потребности са тъй дълбоко свързани с неговата нравствена природа, че едва ли би било възможно да се убие това чувство, което в основата си остава винаги едно и също, колкото и да мени своите обекти: Бог, известна велика личност, художник, поет, жена и пр....

28 ноември 1912

След години ние ще умрем и ще дойде едно ново поколение. То ще ни надмине в много хубави неща... ще надрастне възгледите ни и ще ги оцени отвисоко... Нека не забравя то едно – над нито една наша мечта не гря слънце. Но ние имаме воля да отстояваме себе си и воля да живеем – да

превъзмогваме горчивини и разочарования. Желал бих нашите потомци да си спомнят не за завършените и незавършените дела, а за волята, вложена в тях”.

(Боян Пенев НЕзабравеният.// Ек, 1993, № 1, с.30).

“Като крупна фигура на българската култура и забележителна личност в историята на българската интелигенция Боян Пенев (1882-1927) се откроява преди всичко със своя класически труд “История на новата българска литература”. Неговото дело, естествено, не се изчерпва само с този труд. Освен литературен историк, Боян Пенев е и литературен критик, чиито немногобройни, но богати на идеи статии оставят ярка следа в тълкуването му на съвременната българска литература. Боян Пенев е и университетски преподавател, подготвил няколко поколения български филолози и създал своя школа в българското литературознание”.

(Игов, Светлозар. Боян Пенев като историк на литературата. // Свободна книга, 4, 1993, № 2-4, с.1).

Страницата е подготвена с любезното участие на г-жа Виолета Пенева, внучка на брата на Б. Пенев – Никола Пенев.